

Vlaams
Parlement

stuk **35** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 5 april 2011 (2010-2011)

Rapport van de Vlaamse Regering

tot uitvoering van het protocol van 4 februari 2009
tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering
betreffende de jaarlijkse rapportering
over de samenstelling van de kabinetten
van de Vlaamse ministers

Toestand op 31 december 2010

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Linda Vissers

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Peter Reekmans;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de heer Steve D'Hulster, mevrouw Fatma Pehlivan;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken;
de heer Karim Van Overmeire.

Stukken in het dossier:

35 (2010-2011) – Nr. 1: Rapport van de Vlaamse Regering + Erratum

INHOUD

1. Toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid	4
1.1. Toelichting bij de rapportering	4
1.2. Facilitaire ondersteunende taken	5
1.3. Charter over de politiek-ambtelijke samenwerking	5
2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	5
3. Antwoorden van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid	7
Bijlage: Personeelsformaties Waalse Regering en Brusselse Hoofdstedelijke Regering	9

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 26 maart 2011 het rapport van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het protocol van 4 februari 2009 tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering betreffende de jaarlijkse rapportering over de samenstelling van de kabinetten van de Vlaamse ministers (toestand op 31 december 2010).

1. Toelichting door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

1.1. Toelichting bij de rapportering

Minister-president *Kris Peeters* verklaart dat de Vlaamse Regering op 18 maart 2011 heeft beslist goedkeuring te hechten aan het voorstel van het Vlaams Parlement om het protocol aan te vullen met de verplichting om het personeel dat kosteloos door bedrijven en private rechtspersonen ter beschikking wordt gesteld van een kabinet, ook op te nemen in de jaarlijkse rapportering.

Rekening houdend met de rapporteringvoorschriften werd in dit rapport een nominatieve oplijsting gemaakt van het kabinetspersoneel in actieve dienst op 31 december 2010, aangevuld met de nominatieve lijst van kabinetsmedewerkers die tussen 31 december 2009 en 31 december 2010 het kabinet hebben verlaten, en een nominatieve lijst van de medewerkers die door bedrijven en private rechtspersonen kosteloos ter beschikking worden gesteld van een minister.

In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen, waaruit blijkt dat van het voorziene kader van 288 vte (voltijdsequivalenten) op 31 december 2010 er reëel 266,35 vte zijn ingevuld (92,5%). De tabel is een weergave van het personeelskader vastgelegd in het gewijzigde kabinetsbesluit van 15 januari 2010, waarbij de negen voorziene, maar nog onverdeelde functies werden toegewezen aan een Vlaams minister in functie van de bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse Regering. In 2011 is conform deze beslissing een vte verschoven van het kabinet-Peeters naar het kabinet-Schauvliege. De extra vte op het kabinet-Peeters in 2010 was in het kader van het Belgisch EU-voorzitterschap.

Minister	Kader volgens kabinetsbesluit gewijzigd op 15/01/2010	Reële invulling op 31/12/2010
Kris Peeters	42	40
Ingrid Lieten	43,5	35,45
Geert Bourgeois	41	36,7
Jo Vandeurzen	28	26,4
Hilde Crevits	27	25,9
Philippe Muyters	28,5	27,7
Joke Schauvliege	26	24,4
Freya Van den Bossche	26	24
Pascal Smet	26	25,8
Totaal	288	266,35

In het kalenderjaar 2010 waren er geen medewerkers die door bedrijven of private rechtspersonen kosteloos ter beschikking werden gesteld van een minister.

1.2. *Facilitaire ondersteunende taken*

Om een vlotte operationele werking van de kabinetten te verzekeren, voorziet het kabinetsbesluit dat de leden van de Vlaamse Regering voor facilitaire ondersteunende taken een beroep kunnen doen op personeelsleden van de Vlaamse administratie. Binnen de Vlaamse Regering werd afgesproken dat dit beperkt blijft tot maximaal 8 vte's per kabinet, naast het reeds aanwezige schoonmaakpersoneel.

Op dit ogenblik worden 64,2 vte's (89% van het toegelaten totaal) voor deze facilitaire ondersteunende taken vanuit de administratie ingezet. Over deze medewerkers wordt in dit rapport niet gerapporteerd gezien dit deel uitmaakt van de reguliere opdrachten van de departementen.

1.3. *Charter over de politiek-ambtelijke samenwerking*

De afslanking van de kabinetten was een beleidsoptie om aan de beleidsondersteunende capaciteit van de Vlaamse administratie meer kansen te geven. Dit vroeg om een duidelijke afbakening van bevoegdheden en verantwoordelijkheden, waartoe op 9 december 2009 het 'Charter over de politiek-ambtelijke samenwerking' tussen de Vlaamse Regering en het College van Ambtenaren-Generaal (CAG) werd afgesloten.

Het charter bepaalt dat er door CAG en Vlaamse Regering jaarlijks een evaluatie zal worden gemaakt van de toepassing van het charter op basis van een zelfevaluatie door elk managementcomité. Nu het charter één jaar in werking is, wordt een eerste stand van zaken (nulmeting) gemaakt. Hiertoe worden de managementcomités (en parallel de kabinetten) bevraagd naar de mate waarin de basiselementen uit het charter worden waargemaakt in de praktijk. Er wordt gepeild naar de globale stand van zaken die toelaat om jaarlijks de evolutie in kaart te brengen. Het opzet van de bevraging is ook om te zoeken naar verbeteracties en aanbevelingen. Om de situatie op het terrein goed te kunnen inschatten, worden ook de individuele leidend ambtenaren bevraagd. De evaluatie loopt tot 15 april.

De input van managementcomités/leidend ambtenaren en kabinetten wordt uiteindelijk anoniem verwerkt in een gecoördineerd ontwerp-eindrapport met voorstellen en aanbevelingen voor verdere actie en opvolging, en besproken in een overleg tussen het CAG en de Vlaamse Regering.

2. *Vragen en opmerkingen van de commissieleden*

De heer *Joris Van Hauthem* meent dat men wat de globale cijfers betreft in de zelfde situatie zit als vorig jaar. Dat is een grote vooruitgang ten opzichte van de vorige legislatuur toen er meer dan vierhonderd kabinetsmedewerkers waren.

In vergelijking met de vorige rapportering (toestand op 31 december 2009) is er niettemin een toename met tien vte's. Dan stelt zich de vraag hoe dat past in de verdere afslanking van de kabinetten.

Er is sprake van 64,2 vte's vanuit de administratie voor facilitaire taken. Waarom zitten die niet mee in de tabellen? Zou het niet logischer en transparanter zijn die mensen gewoon mee op te nemen in de rapportering?

De heer *Lieven Dehandschutter* stelt vast dat de Vlaamse Regering er voor het tweede jaar op rij in slaagt binnen de doelstellingen te blijven. De administratie krijgt meer verantwoordelijkheden en dat is een pad dat verder moet worden bewandeld. De spreker vermeldt nog de huidige besparingssituatie en de extra belasting die dit legt op de kabinetten. Niettemin slaagt men erin de beleidsdoelstellingen te halen en de heer Dehandschutter kan hiervoor waardering opbrengen.

Mevrouw *Els Robeyns* sluit zich hierbij aan. De regering slaagt er zelfs in ruim onder de toegelaten aantallen te blijven. De spreker kijkt uit naar de evaluatie tegen 15 april van het Charter over de politiek-ambtelijke samenwerking.

De heer *Bart Caron* is van oordeel dat er ten opzichte van vroeger stappen vooruit worden gezet. Misschien verloopt alles nog niet zo vlot en optimaal als men zou willen. Dat geldt in eerste instantie voor de geresponsabiliseerde administratie. De heer Caron wil echter niet de richting uit van het Nederlandse model, waar volgens hem het gewicht iets te sterk op de administratieve en te weinig op de politieke invulling ligt. In tweede instantie moet men bij de kabinetten nog leren om te gaan met een meer mondige en assertieve administratie. De heer Caron verwijst naar een hoorzitting in de commissie voor Cultuur waar een topambtenaar stelde gehouden te zijn aan de loyauteit ten aanzien van de regering en daardoor niet vrijuit zou kunnen antwoorden op alle gestelde vragen. Op zich is dat niet erg, maar het duidt wel op een nog altijd niet volwassen relatie tussen kabinet en administratie. Voor ambtenaren geldt niet alleen spreekrecht maar soms ook spreekplicht. Antwoorden op vragen en informatie geven, wijst zeker niet op deloyauteit ten opzichte van de uitvoerende macht.

Ook de heer Caron verwijst naar de 64,2 vte's vanuit de administratie voor facilitaire taken, die echter niet in de rapportering worden opgenomen. Uiteindelijk zijn dat gewoon kabinetsmedewerkers en daarom worden ze best in de overzichten opgenomen.

De spreker besluit dat men op de ingeslagen weg moet voortgaan. Men zou de ambitie moeten hebben om tegen de volgende legislatuur nog een kwart minder kabinetsleden te hebben. Dan zou men ten opzichte van de initiële situatie in 2004 een halvering hebben van het kabinetspersoneel. Dat zou de verdere responsabilisering van de administratie ten goede komen. Die administratie is krachtig en performant en levert kwalitatief beleidsvoorbereidend en -ondersteunend werk. Door het wegvallen van allerlei planlasten en het minder als controleur te moeten optreden, ontstaat voor de administratie meer ruimte voor de beleidsondersteuning op alle niveaus.

Mevrouw *Karin Brouwers* meent dat de regering op de goede weg is met de afslanking van de kabinetten. Ten aanzien van de opmerking van de heer Caron over het spreekrecht van ambtenaren, meent zij dat de administratie niet het voorwerp uitmaakt van de bespreking vandaag. Het is waar dat de ambtenaren goed werk leveren en dat zij spreekrecht hebben, maar er bestaat ook zoiets als het primaat van de politiek. Op een bepaald moment moet een minister gesteund door een sterk kabinet tot politieke besluitvorming kunnen overgaan.

De spreker vraagt of er ooit een benchmark is gebeurd tussen de kabinetten van bijvoorbeeld de ministers van het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Heeft men daar meer of minder kabinetspersoneel voor uiteindelijk hetzelfde soort bevoegdheden?

De heer *Lieven Dehandschutter* meent dat het ambtenaren vrij staat al dan niet in te gaan op eerder hypothetische vragen over intenties of visies. Als de betrokken ambtenaar het antwoord dan wil overlaten aan de politiek, is dat zijn of haar goed recht. Iets anders is als die ambtenaar bijvoorbeeld cijfergegevens of feitelijkheden weigert vrij te geven, dat zou inderdaad niet kunnen.

De heer *Bart Caron* meent dat terughoudendheid vaak gepast is. Als er echter een eigen onderzoek met aanbevelingen wordt gepresenteerd door een administratie die een beleidsvoorbereidende functie heeft, kan men uitspraken doen over dat onderzoek zonder daarbij de politiek te compromitteren. De spreker is voorstander van een mondige administratie, maar ook van het primaat van de politiek wanneer het gaat om beslissingen te nemen. Hij meent dat in Nederland het gewicht van de administratie in de besluitvorming te sterk

doorweegt. In Vlaanderen is men alleszins op weg naar een beter evenwicht tussen administratie en politiek. In die zin hoopt de spreker dat men tegen de volgende legislatuur nog een extra stap kan zetten. 220 à 240 medewerkers op de Vlaamse kabinetten zouden eigenlijk moeten kunnen volstaan als men een optimale relatie heeft met de administratie.

Mevrouw *Linda Vissers* vraagt naar welke ministers de extra 10 vte's zijn gegaan.

Mevrouw *Annick De Ridder* vindt het een goede zaak dat men binnen het toegelaten quantum blijft. Er is sprake van een aanzienlijke vermindering tegenover enkele jaren geleden. Het laatste jaar is er wel een stijging met 10 vte's, al blijft men nog steeds binnen de veilige zone. Zijn er afspraken binnen de regering om dit niveau de komende jaren aan te houden?

De spreker heeft nog een bedenking in verband met de medewerkers die al dan niet kosteloos door bedrijven of andere private rechtspersonen worden ter beschikking gesteld van een kabinet. Uit de gegevens die door de regering aan het parlement werden bezorgd, blijkt dat dit nihil is. Uit antwoorden op schriftelijke vragen van mevrouw Patricia Ceysens blijkt echter dat er iemand van Dexia en iemand van Unizo op het kabinet van de minister-president tewerkgesteld is. Gaat het inderdaad om slechts twee personeelsleden vanuit de privésector voor alle kabinetten samen? Hoe gebeurt de betaling van die personen? Wellicht zijn die niet kosteloos tewerkgesteld. In het antwoord van de minister-president op de schriftelijke vraag van mevrouw Ceysens wordt het volgende gesteld: “Indien de werkgever ermee instemt de betaling van het salaris voort te zetten, dan ontvangen die personeelsleden een salariscomplement, vastgesteld door de minister binnen de perken van de daartoe toegekende budgettaire middelen. Het bevoegde lid van de Vlaamse Regering stort het salaris van het personeelslid, eventueel verhoogd met de werkgeversbijdrage, aan de instelling van herkomst terug.”. Hoe moet dit precies begrepen worden?

3. Antwoorden van de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid

Minister-president *Kris Peeters* dankt de sprekers voor hun positieve appreciaties. Wat de oorzaak van de toename met 10 vte's betreft, merkt de minister-president op dat de kabinetten bij de vorige rapportering nog niet volledig ingevuld waren. Er zijn sindsdien nog enkele plaatsen ingenomen. Met de evaluatie van het Charter over de politiek-ambtelijke samenwerking in zicht, kan men kijken hoe men verder kan gaan in het proces van de afslanking van de kabinetten. De lat ligt momenteel op 288 vte's en dat aantal mag zeker niet worden overschreden. Momenteel doet men zowel bij de kabinetten als de administratie ervaring op met de nieuwe situatie. Men moet werken met kleinere kabinetten en men moet meer input krijgen van de administraties. Een en ander heeft van alle betrokkenen aanpassingen gevergd.

Aanvankelijk was afgesproken dat men negen vte's zou verdelen onder de verschillende kabinetten. Een vte was toegewezen aan het kabinet van de minister-president met het oog op het Belgisch EU-voorzitterschap. Deze vte is nu doorgeschoven naar het kabinet van minister Joke Schauvliege. Buiten de genoemde negen vte's is er geen intentie van de Vlaamse Regering om het aantal personeelsleden van de kabinetten nog verder te laten toenemen.

Met betrekking tot de opmerkingen over de 64,2 vte's die faciliterende taken opnemen, merkt de minister-president op dat het aantal alvast wordt bekendgemaakt. Men is vertrokken vanuit een bepaald kader en een afspraak om de faciliterende medewerkers niet mee te rekenen, maar men zal hun aantal wel steeds meegeven.

Ten aanzien van de heer Dehandschutter merkt de minister-president op dat de Vlaamse ministers inderdaad veel bevraagd worden, niet in het minst vanuit het parlement. Men

mag de inspanningen om daar binnen de voorziene termijnen op te antwoorden, niet onderschatten. Niettemin zal men de ingeslagen weg verder bewandelen.

De minister-president merkt op dat het debat over de responsabilisering van de administratie erg interessant is, maar dat het beter op een ander moment wordt gevoerd. Ambtenaren moeten ‘civil servants’ zijn, zich opstellen als bewaker van het algemeen belang. Ambtenaren moeten zelf kunnen inschatten in welke mate zij op het publieke toneel kunnen ingaan op beleidsvisies en de politieke invulling ervan. Vertrekkende vanuit het algemeen belang moeten zij zich steeds afvragen of het wijs is zich te mengen in politieke debatten. Ambtenaren hebben wel degelijk spreekrecht en kunnen spreken wanneer hij of zij denkt dat te moeten doen.

Een benchmark van de kabinetten van de diverse regeringen van dit land is nog niet gebeurd. De minister-president gaat er alvast vanuit dat de Federale Regering nog niet zo ver staat wat de afslanking van de kabinetten betreft. Op de Waalse kabinetten heeft men eveneens een inspanning gedaan, maar die gaat niet zo ver als in Vlaanderen. De minister-president belooft hieromtrent de nodige informatie op te zoeken en bij het verslag te laten voegen.

De minister-president merkt tot slot op dat het parlement gevraagd heeft afzonderlijk te rapporteren over de medewerkers die kosteloos op kabinetten actief zijn. Uit de bevraging en de coördinatie die de minister-president heeft gedaan, is gebleken dat er niemand kosteloos op een kabinet werkt. Het antwoord dat op de schriftelijke vraag van mevrouw Ceysens werd gegeven, is van een andere orde. Het gaat om mensen uit de privésector die op een kabinet werken, maar volgens de regels van het spel daarvoor vergoed worden. Maandelijks wordt er door Dexia en Unizo een factuur opgestuurd en die wordt gewoon betaald. Het gaat dus niet om een kosteloze tewerkstelling en alles gebeurt op een transparante manier. Wanneer de kabinetsperiode is afgelopen, kunnen die personen terugvallen op hun werkgever. Gezien de beperktheid in de tijd en de vluchtigheid van een kabinets-carrière, is dit een transparante methode om ook dat soort mensen te kunnen aantrekken.

Mevrouw *Annick De Ridder* vindt dit een verduidelijking ten opzichte van het eerdere schriftelijke antwoord. Daarin was het niet duidelijk dat het ging om een volledige terugstorting via facturatie. Kan de minister-president bevestigen dat het enkel om twee personen gaat en dat die in het rapport over de samenstelling van de kabinetten zijn opgenomen?

De *minister-president* antwoordt hierop bevestigend.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Linda VISSERS,
verslaggever

BIJLAGE:

Personeelsformaties Waalse Regering en Brusselse Hoofdstedelijke Regering

PERSONEELSFORMATIE WAAELSE REGERING¹

Besluit van de Waalse Regering van 17 juli 2009 betreffende de ministeriële kabinetten van de Waalse Regering (Belgisch Staatsblad 5 augustus 2009)

Gewijzigd bij het besluit van de Waalse Regering van 29 oktober 2009 (Belgisch Staatsblad 6 november 2009)

	Minister-president (1)	Vice-president (3)	Minister (4)	Secretaris van de Regering	SEPAC ¹
Basiskader	68,25 vte	55,5 vte	41 vte	11 vte	13 vte
Extra-deskundige	2 vte	1,5 vte	1 vte		0,5 vte
Studenten	1 vte	1 vte	1 vte		
Onderhoud	1 vte per lokaal	1 vte per lokaal	1 vte per lokaal		

PERSONEELSFORMATIE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 juli 2004 tot vaststelling van de samenstelling en de werking van de kabinetten van de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Gewestelijke Staatssecretarissen (Belgisch Staatsblad 20 augustus 2008)

	Minister-president (1)	Minister (4)	Staatssecretaris (3)
Basiskader	77 vte	50 vte	50 vte
Kader art. 31§1 wet 9 augustus 1980 ('OC)	2 vte	4 vte (enkel betrokken regeringslid)	
Onderhoud	7 vte	5 vte	5 vte
Tolken, vertalers, documentalistes of informatici	5 vte	3 vte	3 vte
Extra onthaal			1 vte (enkel voor Regentlaan)

¹ De minister-president beschikt over geen gegevens van de daadwerkelijke invulling van dit kader.

² Secrétariat pour l'aide à la gestion et au contrôle interne de Cabinets: cel die instaat voor alle aan de kabinetssecretariaten gemeenschappelijke opdrachten. Door de regering benoemd onder functioneel gezag van de minister-president.